

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Факультет економіки, управління та інженерії**

Кафедра фінансів

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

**«ОРГАНІЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ
ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ»**

Виконала

студентка V курсу
групи ФК-51з
освітнього ступеня «Бакалавр»
напряму підготовки 6.030508
«Фінанси і кредит»

_____ Лемак Сільвія Йосипівна

Науковий керівник

д.е.н., професор

_____ Черничко Тетяна Володимирівна

Робота допускається до захисту:

Зав. кафедри фінансів

д.е.н., професор

_____ Черничко Т.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
1.1. Поняття та джерела формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання	5
1.2. Джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання	9
1.3. Організаційні підходи до методики аналізу фінансових ресурсів суб'єктів господарювання	15
Висновки до першого розділу	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТОВ «САРМА-ТРЕЙД»	
2.1. Загальна характеристика та аналіз результатів діяльності ТОВ «Сарма-Трейд»	21
2.2. Оцінка фінансового стану ТОВ «Сарма-Трейд»	30
2.3. Аналіз структури фінансових ресурсів ТОВ «Сарма-Трейд»	33
Висновки до другого розділу	37
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТОВ «САРМА-ТРЕЙД»	
3.1. Напрями оптимізації джерел формування фінансових ресурсів підприємства у сучасних умовах	39
3.2. Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства	46
Висновки до третього розділу	51
ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних ринкових відносинах визначальною передумовою гармонійного функціонування суб'єктів господарювання виступають фінансові ресурси. Вони відіграють важливу роль у забезпеченні розвитку господарської діяльності, розширенні та модернізації основних фондів, оплати праці та соціальних заходів.

Успішна діяльність кожного господарюючого суб'єкта залежить не тільки від того, наскільки раціонально він розпоряджається своїми ресурсами, не лише від обсягу використаних та залучених засобів, а в першу чергу від ефективності використання цих ресурсів та ефективності взаємодії між ними.

В будь-якому сучасному підприємстві можна виділити так звану тріаду ресурсів – матеріальні, трудові та фінансові ресурси. Цілком очевидно, що навіть при наявності потужної матеріальної бази, без висококваліфікованих спеціалістів не може бути досягнутий максимум виробничої ефективності. Так само як і при наявності спеціалістів та матеріальних ресурсів, але без належного фінансового забезпечення, неможливо розпочати ефективне виробництво.

Роль та значення фінансових ресурсів у сучасних умовах господарювання важко переоцінити, адже це ресурси, які за короткий проміжок часу можуть трансформуватися в будь-які інші, що дозволить без проблем перегрупувати фактори виробництва..

Мета та завдання роботи: дослідження теоретичних аспектів формування та розроблення напрямів ефективного використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання, спрямованих на підвищення їх конкурентоспроможності та фінансової стійкості у сучасних умовах господарювання.

Сформульована мета дозволила виділити та окреслити основні завдання дипломної роботи:

– обґрунтування поняття та джерела формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання;

- дослідити джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів суб'єктів господарювання;
- обґрунтувати організаційні підходи до методики аналізу фінансових ресурсів;
- здійснити аналіз результатів діяльності ТОВ «Сарма-Трейд»;
- здійснити оцінку фінансового стану ТОВ «Сарма-Трейд»;
- здійснити аналіз структури фінансових ресурсів ТОВ «Сарма-Трейд»;
- запропонувати шляхи та обґрунтувати напрями оптимізації організації формування та використання фінансових ресурсів ТОВ «Сарма-Трейд».

Об'єкт дослідження – теоретичні та прикладні аспекти організації формування та використання фінансових ресурсів суб'єктами господарювання.

Предмет дослідження організація формування та використання фінансових ресурсів торговельного підприємства ТОВ «Сарма-Трейд» та обґрунтування шляхів її оптимізації.

Практична значущість результатів дослідження полягає у формуванні практичних рекомендацій спрямованих на покращення організації формування та використання фінансових ресурсів ТОВ «Сарма-Трейд».

Апробація роботи. Основні висновки та результати дослідження апробовано у роботі III Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансове регулювання зрушень в економіці України» (20 березня 2019 р., м. Мукачево) та узагальнено у тезах «Формування фінансових ресурсів суб'єктів малого бізнесу».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів (теоретичного, практичного та рекомендаційного), висновків та пропозицій та списку використаних джерел (58 джерел).

ВИСНОВКИ

1. Фінансові ресурси підприємства є сукупністю власних доходів, накопичень та зовнішніх надходжень грошових коштів та їх еквівалентів, що знаходяться в розпорядженні підприємства та призначені для виконання зобов'язань перед бюджетною та фінансово-кредитною системами, перед контрагентами в процесі фінансування поточних затрат господарської діяльності, фінансування витрат, пов'язаних з інвестиційною діяльністю, соціальними потребами та стимулюванням працюючих.

2. Формування фінансових ресурсів підприємства – це складний динамічний процес, орієнтований на максимальну взаємодію із зовнішнім середовищем та забезпечення високоякісного використання. Тому важливо знати, які саме фактори обумовлюють формування складових фінансових ресурсів та впливають на їх збалансованість та ефективність використання.

У процесі формування фінансових ресурсів підприємств важливу роль відіграють їх збалансованість і визначення оптимальної структури їхніх джерел. Проте, як свідчить практика, їх структура постійно змінюється під впливом різноманітних факторів, а саме зростання питомої ваги коштів, залучених із зовнішніх джерел, перш за все частки кредиторської заборгованості, яка спричиняє систему неплатежів та приводить до зниження інвестиційних можливостей підприємницьких структур.

3. Залежно від джерел формування фінансові ресурси поділяються на три групи:

1) фінансові ресурси, сформовані за рахунок власних і прирівняних до них засобів (прибуток від основної діяльності, прибуток від реалізації вибулого майна, прибуток від позареалізаційних операцій, амортизаційні відрахування, надходження від засновників при формуванні статутного капіталу, додаткові пайові та інші внески, стійкі пасиви та ін.);

2) фінансові ресурси, сформовані за рахунок мобілізації ресурсів на фінансовому ринку (кошти від емісії та продажу акцій, облігацій та інших видів цінних паперів; кредити банків та позики юридичних й фізичних осіб, факторинг, фінансовий лізинг тощо);

3) фінансові ресурси, що надходять в порядку перерозподілу (страхові відшкодування, ресурси, отримані від концернів, асоціацій, головних компаній, дивіденди та відсотки за цінними паперами інших емітентів, бюджетні асигнування).

4. Об'єктом дослідження виступає Товариство з обмеженою відповідальністю «Сарма-Трейд». Основні види діяльності, здійснювані «Сарма-Трейд» – це оптова та роздрібна торгівля товарами побутової хімії, косметики, парфумерії і побутової техніки.

Здійснений аналіз прибутку підприємства показав, що показники, які характеризують його прибутковість зменшуються. Співвідношення прибутку від реалізації до понесених витрат обігу називається рентабельністю витрат. У 2017 році рентабельність витрат скоротилась на 0,49%, порівняно з базовим роком.

Співвідношення прибутку від реалізації до обсягу проданої продукції характеризує скільки гривень прибутку від реалізації припадає на 1 грн об'єму продаж являє собою рентабельність продаж. Рентабельність продаж ТОВ «Сарма-Трейд» порівняно з 2016 роком зменшилась на 0,9%. Ці показники є свідченням того, що діяльність роботи підприємства у 2017 році була менш ефективною ніж у 2016 році.

5. Коефіцієнт автономії показує, яка частина власних коштів формує активи підприємства. Оптимальне значення цього показника $\geq 0,5$. Коефіцієнт автономії за період 2016-2017 рр. вказує на те, що підприємство є економічно незалежним. На кінець 2017 року коефіцієнт автономії становить 0,56, це свідчить про те, що капітал підприємства формують власні кошти.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу знаходиться в оберненій залежності до коефіцієнту автономії і показує частку залучених коштів по відношенню до валюти балансу. Аналізуючи коефіцієнт концентрації залученого капіталу можна зробити наступні висновки. Коефіцієнт фінансової залежності у 2016 році виходить за межі оптимальності і вказує на те, що підприємство залежне. У 2017 році значення відповідає оптимальному значенню.

Коефіцієнт фінансування обчислюється за балансом шляхом відношення власних коштів до позикових коштів. Цей коефіцієнт показує, скільки власних коштів підприємства припадає на 1 гривню позикових коштів. Коефіцієнт фінансування у 2016 р. показує, що на підприємстві частка позичкового капіталу перевищує власний. Отже підприємство функціонує на основі позичкового капіталу. Звичайно, така ситуація є вкрай негативною, оскільки збільшує суму заборгованостей підприємства. Ситуація покращується у 2017 р.

6. Проведений техніко-економічний аналіз показав, що ТОВ «Сарма-Трейд» зазнавало істотного погіршення економічної ситуації. В результаті проведеної оцінки фінансового стану підприємства, була виявлена досить низька здатність суб'єкта господарювання фінансувати свою діяльність, хоча і результатом діяльності є прибуток.

7. За результатами дослідження можна зробити висновок про зменшення залученого капіталу ТОВ «Сарма-Трейд» у 2017 році в порівнянні з 2016 роком на 67 тис. грн., за рахунок зростання поточної кредиторської заборгованості – на 85 тис. грн. та зменшення інших поточних зобов'язань на 151,7 тис. грн. На кінець періоду відбулася зміна у структурі залученого капіталу. Так, частка поточної кредиторської заборгованості зросла на 20%.

8. Для оптимізації джерел формування фінансових ресурсів підприємства запропоновано такі шляхи:

1) підвищення кваліфікації працівників, які відповідають за управління фінансами підприємств;

2) розроблення якісно нових підходів до організації роботи у сфері фінансування підприємства;

3) формування інформаційного забезпечення необхідного підприємству;

4) вибір ефективних джерел залучення фінансових ресурсів за допомогою проведення розрахунків вартості залучення ресурсів з кожного з джерел;

5) забезпечення підприємства необхідним обсягом фінансових ресурсів для його потреб;

6) покращити структури фінансових ресурсів;

7) забезпечення контролю за станом фінансових ресурсів за допомогою якого можна буд оцінити вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень рентабельності та динаміку розвитку підприємства.

9. Запропоновано застосувати наступні заходи та шляхи підвищення використання фінансових ресурсів:

1) впровадження заходів щодо зниження всіх видів витрат;

2) проведення грамотної дивідендної політики;

3) вивчення механізму впливу фінансового левериджу на рівень прибутковості власного капіталу і рівень фінансового ризику;

4) проведення заходів щодо модернізації виробництва;

5) вибір правильного методу нарахування амортизації;

6) ідентифікація цілей підприємства на короткострокову перспективу;

7) виявлення фактичного обсягу фінансових ресурсів і надходження фінансових ресурсів у короткостроковому періоді;

8) виявлення пріоритетних напрямів використання фінансових ресурсів у сучасних умовах;

9) оцінка нераціональних варіантів розподілу фінансових ресурсів;

10) обрання оптимальних варіантів використання коштів з виявлених критеріїв;

11) внесення певних корективів у вибрані варіанти використання фінансових, що полягає у маневреності цього варіанту залежно від зміни зовнішніх і внутрішніх умов.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>